

Sosiaali- ja terveysministeriölle
kirjaamo.stm@stm.fi
milla.mustamaki@stm.fi

Lausunto
liikennevakuutuslainsäädännön
kokonaisuudistuksesta

24.2.2015

Liikennevakuutuslainsäädännön kokonaisuudistus

Suomen Motoristit Ry haluaa antaa seuraavan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikennevakuutuslaiksi ja luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikenneturvallisuusmaksusta.

STM047:00/2008

Suomen Motoristit ry kannattaa liikennevakuutuslain selkeyttämistä ja esityksen mukaisia korvausmenettelyn täsmennyksiä, jotka parantavat vahingon kärsineen asemaa.

Kilpailu- ja harrastustoiminta

Esityksessä on haluttu sulkea ajoneuvokilpailuihin osallistuvat kuljettajat ja ajoneuvot liikennevakuutuksen ulkopuolelle. Suomen Motoristit ry kannattaa tätä periaatetta yleisellä tasolla. Liikennevakuutuksesta on nykyään korvattu selkeästi kilpailutoimintaan liittyviä vahinkoja, jotka ovat nostaneet harrastajien vakuutusmaksuja merkittävästi. Mikäli ajoneuvoa käytetään pelkästään kilpailukäyttöön muulta liikenteeltä eristetyllä alueella, ajoneuvon tulisi olla vapautettu vakuutusvelvollisuudesta. Esityksen perustelut eivät kaikilta osin johdonmukaisesti sulje pois vakuutusvelvollisuutta tällaisilta ajoneuvoilta.

Mikäli kilpailutoiminta tapahtuu muulta liikenteeltä eristetyllä alueella, siihen liittyy oleellisesti liikenteeseen käyttämisen määritelmä. Esityksen mukaan *”moottoriajoneuvoa ei käytäisi tässä laissa tarkoitettulla tavalla liikenteeseen, kun sitä käytetään liikenteestä eristetyllä alueella kilpailu-, testaustarkoituksiin tai kilpailuun välittömästi liittyvää harjoitteluun”*.

Esityksen mukainen ”eristetty alue” on varsin epämääräinen käsite ja esityksen perustelut eivät täsmennä sitä riittävästi. Tyypillinen esimerkki on moottorirata, joka on yleensä aidattu alue ja kilpailujen aikaan mahdollista eristää muulta liikenteeltä. Moottoripyöräilyn harrastejärjestöt käyttävät usein moottoriratoja ajo-opetukseen ja rata-ajopäiviin.

Nämä eivät ole kilpailua tai siihen liittyvää harjoittelua, vaan koulutusluonteisia ajotaitoa ylläpitäviä ja parantavia tapahtumia, joissa ajetaan pääosin tieliikennekäytössä olevilla moottoripyörillä. Vaikka ajo tapahtuisi moottoriradalla, tällaista harrastustoimintaa ei pitäisi missään tilanteessa tulkita kilpailutoiminnaksi, jossa liikennevakuutus ei ole voimassa.

Vahinkohistoria ja vakuutuksenottajan asema

Esityksen yhtenä tavoitteena on edistää vakuutusyhtiöiden välistä kilpailua. Moottoripyörien liikennevakuutukset ovat Suomen ajokauden lyhyiden huomioon ottaen kalliita ja Suomen Motoristit ry näkee vakuutusyhtiöiden välisen kilpailun tärkeimpänä seikkana, joka vaikuttaa vakuutusten hintoihin.

Esityksen perusteluissa todetaan, että mahdollisimman joustava järjestelmä edistäisi riskin mukaista hinnoittelua ja vakuutusyhtiöiden välistä kilpailua ja että nykysääntely estää jossain määrin vakuutusten joustavaa liikennevahinkoriskin mukaista hinnoittelua. Esityksen perusteluissa todetaan myös: *"Vaatimus siitä, että vahinkohistorian tulee lähtökohtaisesti vaikuttaa vakuutusmaksuun eli käytännössä niin sanottu bonusjärjestelmä, ehdotetaan säilytettäväksi"*.

Siitä huolimatta, että bonusasetus esityksen mukaisesti purettaisiin, esityksen perustelut edelleen viittaavat bonusjärjestelmän säilyttämiseen ja käytännössä toimivat vakuutusyhtiöitä ohjaavana. Suomen Motoristit ry pitää esityksen viittauksia bonusjärjestelmään kaavamaisina ja kilpailua rajoittavina. Suomen Motoristit ry kannattaa esityksen mukaista bonusasetuksen purkamista ja vakuutusten kaavamaisien hinnoittelumekanismien (bonusjärjestelmä) poistoa. Suomen Motoristit ry ei kannata esityksen mukaista järjestelmää, joka rajoittaa vahinkohistoriatietojen siirtoa ja käyttöä eri ajoneuvoluokkien välillä vakuutusten hinnoittelussa.

Monilla motoristeilla on useita moottoripyöriä ja esityksen mahdollistama "ykköspyörän" vahinkohistorian huomioiminen muiden moottoripyörien vakuutusten hinnoittelussa on tervetullut uudistus. Suomen Motoristit ry:n mielestä vakuutusten hinnoittelussa tulisi huomioida ajoneuvoikohtaisen vahinkohistorian sijasta vakuutuksenottajakohtainen vahinkohistoria.

Suomen Motoristit ry on huolissaan siitä, että vakuutuksenottajista kilpailevat käytännössä vain kotimaiset vakuutusyhtiöt. Ulkomaisten vakuutusyhtiöiden olematon 0,3 % markkinaosuus kertoo siitä, että kilpailu ei tältä osin toimi.

Esitys ei sisällä mitään muutoksia kilpailun lisäämiseksi ja ulkomaisten vakuutusyhtiöiden markkinoille tulon helpottamiseksi.

Vakuutusyhtiöiden tulisi liikennevakuutuksen hinnoittelussa voida huomioida, että vapaaehtoisen koulutustoiminnan, mm. ennakoivan ajon kurssien, vaikutus on ajotaitoa parantava, riskejä vähentävä ja siten liikenneturvallisuutta parantava.

Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa vakuutusyhtiöiden toimintaa ja se julkaisee liikennevakuutuksista tilastotietoja ja vuosittain selvityksen liikennevakuutuksen kannattavuudesta. Finanssivalvonnan edeltäjä Vakuutusvalvonta on viimeksi vuodelta 2004 julkaissut moottoripyörien liikennevakuutusten tietoja, mm. yhdistetyt kulusuhteet, joista voidaan päätellä vakuutustoiminnan kannattavuutta. Tämän jälkeen ajoneuvoluokakohtaisia tietoja ei ole julkaistu. Suomen Motoristit ry näkee tärkeänä, että Finanssivalvonta saa ja julkaisee tiedot, joiden perusteella voidaan arvioida moottoripyörien liikennevakuutusten kannattavuutta. Näistä tiedoista tulisi säätää laissa.

Laki liikenneturvallisuusmaksusta

Ehdotuksen mukaan Trafi olisi maksut keräävä taho, joka myös jakaisi ne harkinnan mukaan ja valvoisi rahoja käyttäviä tahoja. Kaiken keskittäminen yhdelle viranomaiselle ei ole toivottavaa, sillä se heikentää rahoituksen läpinäkyvyyttä. Ehdotuksessa esitetään, että liikennevakuutusmaksuista kerättävä liikenneturvallisuusmaksu tuloutettaisiin valtion talousarvioon ja liikenneturvallisuuden edistämiseen osoitettaisiin tarvittava määräraha talousarvion yhteydessä. Ehdotuksessa mainitaan, että sikäli kun kerättyä liikenneturvallisuusmaksua jää jonakin vuonna jakamatta, siirtyy jakamatta jäänyt osuus seuraavan vuoden määrärahoihin ja mikäli niitä ei silloinkaan jaeta, palautuvat ne valtion budjettiin. Tämä olisi tehtävää liikenneturvallisuustyötä heikentävä ja Suomen Motoristit ry ei sitä kannata. Lakiin tulisi kirjata, että vuosittain kerätty raha käytetään yksinomaan liikenneturvallisuustyöhön ja mahdollinen ylijäämä palautetaan vakuutusosittajille. Jos kaikki liikenneturvallisuuteen käytettävä määräraha olisi poliittisen päätöksenteon alaista ja ylijäämä palautuisi budjettiin, mahdollistaisi tämä määrärahoilla "pelaamisen" ja ylijäämän kasvattamisen. Tällainen mahdollinen menettely olisi jälleen yksi veroluontoinen maksu ajoneuvojen omistajille.

Ehdotettu määrärahapohjainen rahoitusmalli on epävarmempi kuin nykyinen järjestelmä ja heikentää liikenneturvallisuustyötä tekevien yhdistysten ja tahojen rahoitus pohjaa. Tämä mahdollisesti vähentää tehtävää liikenneturvallisuustyötä, joka ei ole toivottavaa. Suomen Motoristit ry:n mielestä kannatettavaa on esityksessä mainittu mahdollisuus myöntää rahoitusta vapaaehtoiseen liikenneturvallisuustyöhön myös muille kuin nyt vakiintuneille toimijoille.

Kunnioitavasti

Marja Kuosmanen
Puheenjohtaja
Suomen Motoristit ry

Jari Kielinen
Liikenneturvallisuuspäällikkö
Suomen Motoristit ry